

Prof. Vasile MELNIC
Universitatea de Medicină
şi Farmacie "N. Testemiţeanu"

ISTORIE ŞI REALITATE ÎN UTILIZAREA TERMINOLOGIEI MEDICALE

În cei 10 ani ce s-au scurs de la fondare, prestigioasa revistă "Limba Română" a promovat cu multă consecvenţă adevărul ştiinţific şi istoric despre "casa fiinţei noastre", devenind astfel o carte de vizită şi de suflet, un instrument de instruire, o busolă în orientarea istorică şi filologică.

Articolul de faţă, care are drept scop cercetarea şi utilizarea terminologiei medicale româneşti, vine să confirme încă o dată că ştiinţa medicală trăieşte "în familia unei singure limbi – limba română" (Gr. Vieru).

De la răpirea, în 1812, a Basarabiei, apoi după ocuparea teritoriului ei în 1940, 1944 şi formarea Republicii Sovietice Socialiste Moldoveneşti, ştiinţa medicală, asistenţa sanitară, ca şi cultura naţională în general au fost sub presiunea dictatorială a regimului totalitar, având drept obiectiv rusificarea şi deznaţionalizarea poporului român din Basarabia. Controlul exercitat de ideologii bolşevici timp de peste 50 de ani, impunerea forţată a limbii ruse în toate domeniile de activitate umană ş.a. au împiedicat dezvoltarea ştiinţei şi culturii naţionale.

Disciplinele universitare se predau numai în limba rusă. Rezultatele ştiinţifice obţinute se materializau în studii, cărţi, culegeri, broşuri etc. care se scriau şi se publicau numai în ruseşte.

În acest context, firește, nu putem vorbi nici de utilizarea unei terminologii medicale literare românești. Cu atât mai mult cu cât politica de stat în selectarea cadrelor susţinea şi proteja "specialiştii" trimişi din Rusia.

Astfel, ştiinţa medicală, terminologia medicală literară românească din Republica Moldova după al doilea război mondial a funcţionat având la bază, în majoritatea cazurilor, calchierile, împrumuturile lexicale şi gramaticale directe din limba rusă.

La Institutul de Medicină din Chişinău, fondat în 1945, se preda numai în limba rusă, deoarece şefii celor 27 de catedre erau veniţi din diferite colţuri ale Federaţiei Ruse.

Referindu-ne la problema terminologiei în Basarabia, vom menţiona următoarele etape distincte:

a) 1917-1940 – perioada în care la 2.XII. 1917 Sfatul Ţării proclamă Republica Democratică Moldovenească, la 24 ianuarie 1918 – independenţa ei, mai apoi, la 27 martie 1918 – unirea cu Patria-mamă – România. Basarabia se integrează în viaţa politică, economică şi culturală a României întregite. Problemele sănătăţii publice devin obiect de discuţii în structurile statale. Medicii români din Bucureşti, Iaşi, Suceava etc. desfăşoară o intensă activitate în organizarea serviciilor şi asistenţei medicale din Basarabia. Se reanimează viaţa ştiinţifică medicală. Limbajul medical românesc începe să fie utilizat în învăţământ şi în viaţa cotidiană din Basarabia.

În această perioadă alfabetul latin a fost introdus chiar şi în Transnistria (1932-1933). În anul 1935, la Tiraspol, apare primul dicţionar rus-moldovenesc de termeni medicali în care partea moldovenească, în grafie latină, include 8000 de termeni. Din cauza *românizării* lexicului terminologic, autorul dicţionarului a fost declarat duşman al poporului, iar opera lui – "antinaţională, neînţeleasă de tot poporul, destinată numai pentru o ceată de "sacerdoţi în medicină" ("cucica jreţov mediţinî").

b) Formarea, în 1940, a R.S.S.M. şi perioada de după al doilea război

BDD-A20681 © 2001 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:35 UTC)

mondial 1945-1989. În 1945 se deschide Institutul de Medicină; în 1949 – Filiala Moldovenească a A.Ş. a U.R.S.S.; în 1955 – Spitalul Clinic Republican pentru Copii; în 1961 – Academia de Ştiinţe a R.M. Anul 1989 marchează o cotitură istorică: sunt legiferate alfabetul latin, limba română ca limbă de stat; în 1991 este adoptată Declaraţia despre independenţa şi suveranitatea Republicii Moldova.

Constrângerile ideologice de până la 1989 au fost fatale pentru viaţa spirituală şi ştiinţifică a Republicii Moldova, inclusiv în medicină şi limbaj medical. Vorbind de funcţionarea şi utilizarea terminologiei medicale din această perioadă, am putea menţiona următoarele: 1) în limba română, supusă rusificării permanente, au pătruns o mulţime de termeni medicali ruseşti: *raizdrav, travpunct, bol'niţă, tubdispanser, lohancă, chişecinic, oraşenie (chişecinica), ponos, malocrovie, medsestra, crovozlianie, selezioncă, pecioncă, pocică, vospalenie (liogkih), ghimatomă, iazvâ, perelivanie (crovi)* etc.; 2) pentru a fi, chipurile, mai aproape de limba poporului, pseudointelectualii şi medicii mancurţi utilizau termeni dialectali moldoveneşti de tipul: *maiură, jighiri, obrinteală, pânce, cufireală, treapăt (diaree), maţ, bancă "ventuză", rărunchi, oftigă, cihotcă, gălbănări, guşă "glanda tiroidă", grijă "hernie"*; 3) s-au tradus în română unele cuvinte şi îmbinări de cuvinte fără a fi termeni medicali: *are apă în pânce* (hidropizie), *apă necurată* (pură), *beşica udului*, *pânce înflat* (balonat), *obştea crucii roşii, iasli* (creşă) etc.; 4) deşi mai rar, dar au fost utilizaţi şi termeni ştiinţifici având la bază elementele terminologice internaţionale (rădăcini, prefixe, sufixe) greco-latine: *gastroscopie, terapie, anestezie, anemie, pediatrie, patologie, scleroză, stomatologie, anatomie, farmacologie* etc.

În anii de după război erau foarte puţine cărţi şi studii de medicină în limba "moldovenească". În 1946, de exemplu, au fost publicate două broşuri (traduse din ruseşte): **Tifosul recurent şi lupta împotriva lui** de S. Blinkin şi **Despre primejdia avortului** de B. Arhanghelski. În 1948 B. Sidel'şcikov publică **Transmiţătorii tifosului exantematic şi recurent**; în 1949 văd lumina tiparului: **Dizenteria la copii** de B. Arhanghelski şi o altă ediţie a primei lui cărţi de 24 p.; în 1952 este publicat volumul **Vaccinările preventive împotriva tuberculozei** de E. Sorokin. Şi cam atât.

În anii 70-80, medicii încep să-şi dea seama că nu se poate face carte în medicină cu o terminologie dialectală sau calchiată după limba rusă. Se pun în circulaţie şi termeni medicali ştiinţifici adecvaţi de tipul: *traumatism* (dar uneori – travmati**z**m), *piodermite, boala lui Botkin, tonzilite* (cronice şi acute), *pneumonie* (dar şi pne**v**monie), (boli) *alergice, transfuzie* (a sângelui), (boli) *contagioase, rect, bruceloză, cistită* (dar şi **ch**istit) etc., etc.

După 1989 s-a creat o nouă realitate şi mentalitate lingvistică, bazată pe adevărul ştiinţific şi istoric, pe moştenirea medicală şi lingvistică românească, s-au activizat cercetările ştiinţifice medicale şi, ca urmare, s-a reluat utilizarea şi funcţionarea unei terminologii medicale adecvate.

* * *

Terminologia limbii române în general îşi ia începutul în sec. XVII-XVIII, sunt editate primele gramatici şi primele lucrări lexicografice. Apariţia terminologiei ştiinţifice româneşti este legată de numele ilustrului savant şi om politic D. Cantemir, care a creat în 1705 primul model de dicţionar explicativ – o anexă la romanul său **Istoria ieroglifică**. În acest dicţionar sunt explicaţi 280 de termeni ce se referă la diferite sfere: social-politică, militară, filozofică, diplomatică, financiară, dar şi botanică, anatomică, farmaceutică.

Enciclopedistul şi scriitorul Gh. Asachi s-a ocupat îndeaproape de problema terminologiei, creând prima enciclopedie românească **Lexicon de conversaţie**, fiind în acelaşi timp şi autorul a şapte dicţionare explicative-anexe.

Astfel, Gh. Asachi a contribuit şi la dezvoltarea terminologiei biologice, geografice, zoologice, juridice, filozofice, medicale.

Un rol deosebit în dezvoltarea, reglementarea şi stabilizarea terminologiei botanice şi medicale l-a jucat **Societatea medicilor naturalişti** creată în 1883, avându-i ca fondatori pe I. Cihac, T. Stamati, V. Vârnav. I. Cihac era responsabil de reglementarea terminologiei medicale şi botanice; T. Stamati – de terminologia fizică, chimică, astronomică, iar V. Vâr-

BDD-A20681 © 2001 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:35 UTC)

nav – de terminologia medicală şi fiziografie. În 1856 se înfiinţează "Şcoala Naţională de Medicină şi Farmacie" având ca profesori pe Gh. Polizu, P. Protici, E. Severin, A. Marin etc. În felul acesta în sec. al XIX-lea, paralel cu stabilirea normelor literare ale limbii române, s-au cimentat şi bazele sistemelor terminologice ale diferitelor domenii ştiinţifice: botanică, anatomie, fiziologie, medicină generală, fizică, filozofie, geografie, lingvistică, tehnică ş.a. La baza unificării şi normalizării sistemelor terminologice erau puse două principii – principiul internaţionalizării şi cel al utilizării lexicului autohton, strămoşesc, indigen. Modelele au fost selectate, în primul rând, din limbile franceză şi italiană. Desigur, dicţionare terminologice în această perioadă aproape că nu existau. De cele mai multe ori termenii noi erau explicaţi în textul respectiv sau în presa periodică.

* * *

Specialiştii au înregistrat în vocabularul medical peste 150 de mii de termeni. Terminologia anatomică (≈ 92%) este cu preponderenţă de origine latină, cea clinică (≈ 90%) – de origine greacă. De exemplu, termenul *anatomie* provine din cuvântul grecesc *ana* +*tome*, *(a diseca)*, adică studiază structura organelor omului prin metoda disecării;

fiziologie – din grecescul *physis "natură"* şi *logos "ştiinţă"* – studiază sistemele funcţionale ale organelor, mai ales ale celui nervos;

histologie – din grecescul *histos "ţesut"* – studiază ţesuturile organice, celulele şi structura lor microscopică.

Terminologia medicală actuală include o varietate imensă de termeni (inclusiv termeni compuşi) care sunt nişte formaţii lexico-morfologice de origine diferită:

avitaminoză < grec. *a* negaţie şi lat. *vita* – viaţă + suf. *-oz(ă)*;

azotemie < *fr. azote şi gr. haema* sânge – *retenţie în sânge a substanţelor azotice;*

apendectomie < lat. *appendix*, cis şi gr. *ectome* – excizie, extirpare;

balneologie < lat. *balneum* – baie şi gr. *logos* – ştiinţă, învăţătură;

vasotomie < lat. *vas, vasis-*, vas şi gr. *tome* – incizie, disecare.

În felul acesta, e firesc să vorbim şi de unele principii şi căi de formare a terminologiei medicale în limba română. S-a menţionat deja că sursele de bază ale terminologiei medicale sunt limbile clasice – greacă şi latină. E vorba de majoritatea termenilor anatomici, histologici, clinici, fiziologici, farmaceutici care contribuie la formarea termenilor medicali. Astfel, grecescul *aden, adenos "glandă"* a servit ca bază de formare a multor termeni de tipul: *adenom, adenoid, adenopatie, adenocarcinom, adenofibrom, adenotomie* ş.a.

De origine latină sunt: *arteră, astm, claviculă, duoden, febră, ficat, fistulă, hernie, nerv, pancreas, pleură, puls, tuse, limfă*.

Din cei aproximativ 100 de termeni privind corpul uman, 92 sunt de origine latină şi au corespondente în limbile romanice.

De origine greacă sunt termenii: *apofiză, diabet, diastolă, eczemă, simptom, spasm, splină, trahee, traumă, iris, carie, hepatită* (gr. *hepat, hepatos* "ficat"), *colecistită* – grecescul *chole "fiere, bilă" + cystis "vezică"*.

Un rol important în determinarea şi formarea sensului unui termen medical îl au elementele morfo-semantice precum şi cele sufixale, prefixele cu valori terminologice.

Astfel, sufixul gr. *-oma* apare în componenţa termenilor care denumesc diferite tumori benigne sau maligne: *adenom, carcinom, epiteliom, hepatom, lipom, nevrom* etc.; *-patie* (gr. *pathos*) *suferinţă, boală – nefropatie, pneumopatie;* intervenţiile chirurgicale sunt redate prin radicalul *-tomie* (gr. *tome*) *tăiere, disecare – laparatomie, osteotomie, spondilotomie (spondilos "vertebră")* ş.a. Sufixoidul *-ectomie* (gr. *ektome*) intră în componenţa denumirilor privind extirparea anumitor organe: *nefrectomie* (extirparea rinichiului), *apendicectomie, histerectomie, colecistectomie* ş.a.

Sufixoidul *-scopie* formează termeni cu sensul *examinare, cercetare, observare* cu ajutorul anumitor instrumente sau aparate: *laringoscopie, rinoscopie, esofagoscopie, bronhoscopie, oftalmoscopie, rectoscopie, cistoscopie*.

Prefixul *a (an) – "lipsă, absenţă"* formează o serie de termeni de tipul: *aritmie, atrofie, anorexie, anemie, anurie,*

BDD-A20681 © 2001 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:35 UTC)

anoxibioză "viaţa microorganismelor fără oxigen", anadipsie "sete exagerată"; prefixul *dys- (dis-)* participă la formarea unor astfel de termeni ca: *distrofie "dereglarea alimentaţiei", displazie, dispnee "greutate în respiraţie"*; prefixoidul *endo-* (gr. *endon-*) *"intern, interior"* formează termeni ca *endocrin, endocard "membrană internă a inimii", endarteră*; prefixoidul grecesc *cardi- (kardia-)* este un component al termenilor ce se referă la inimă: *cardiopatie, cardioscleroză, cardiologie, cardioscopie, cardiogramă, cardiovascular, cardiografie* ş.a.

S-a constatat un fenomen destul de interesant în formarea unor termeni. Dacă procesul inflamatoric afectează, de exemplu, membrana (tunica, învelişul) organului respectiv, termenul clinic include în sine prefixul *peri- "aproape, în apropiere": perihepatită, pericardită, peritonită*. Dacă procesul inflamatoric afectează ţesutul celular din jurul unui organ, termenul clinic include prefixul *para- "alături, lângă": paranefrită "inflamarea ţesutului celular perirenal", paratiroidă, parasimpatie, parafimoză, paramedical*. Sufixul *-in* serveşte la formarea unor denumiri de preparate farmaceutice: *papaverină* (papaver *"mac"*), *anatoxină, pantocrină* (rus. *pantî "coarne de cerb"*), *aspirină, insulină, antipirină* etc. Cu sufixul *-ol* se formează preparate farmaceutice de tipul: *mentol* (gr. Mentha *"mentă"*), *biseptol* (gr. *sepsis "putrefacţie"*), *metindol*, *manitol*, *manistol*.

O serie de termeni medicali, în special denumiri de medicamente, au la bază anumite substantive greceşti. Astfel, câteva zeci de medicamente (antibiotice) s-au format de la denumirea greacă *mykes- (mykos) "ciupercă"* (în limba română sufixoidul *-micină*): *eritromicină, monomicină, streptomicină, oleandomicină, albomicină* etc. Tot pe baza cuvântului *- mykos* şi suf. *-oz(ă)* s-au format în limba română o serie de denumiri de maladii, provocate de ciuperci: *micoză, otomicoză, faringomicoză* etc.

Denumirile unor organisme vegetale sau animale au contribuit la formarea denumirilor diverselor medicamente. Elocvent în această direcţie este apariţia şi răspândirea termenului *penicilină* (cu derivatele lui), termen creat în 1929 de către bacteriologul englez Alexandre Fleming, care a botezat substanţa secretată de un mucegai – *penicilină,* termen format de la lat. *penicilinum*, un diminutiv din *peniculus* (burete), unde elementul terminologic *cilin(ă),* fiind explicat ca un sufixoid, a contribuit la formarea şi a altor preparate antibiotice cum ar fi *ampicilină, bicilină, oxacilină, meticilină* etc.

În limbajul medical unii termeni au fost creaţi pornind de la diferite metafore, analogii, de la forma sau funcţia termenului. Aşa, de exemplu, termenul *cancer* (din gr. *karkinos*) e format (încă din timpurile vechi) prin analogie – asemănarea externă a cancerului glandei mamare (la femei) cu racul de râu. Este cazul să menţionăm că unii termeni au o explicaţie, să zicem, istorică. Semnificativ, în acest sens, este termenul *operaţia cezariană* (sectio caesarea). În dicţionare termenul se etimologizează din latinescul *Caesar* – titlu ce se dădea împăraţilor romani. Există şi o altă explicaţie. Adjectivul *caesarea* provine de la verbul latin *caedere (caedo, cecidi, caesum, caedere) – a tăia, a spinteca* şi *sectio* care înseamnă tot *tăiere*, în traducere obţinându-se tautologia *"disecţie, disecarea tăieturii"*. În afara de aceasta, romanii înţelegeau prin cuvântul *caedeĕre – un omor, ucidere*, dar nu putem admite că ei ar fi folosit acest cuvânt şi pentru salvarea copilului, fătului. Apariţia cuvântului *cezar (caesar)* îşi găseşte explicaţia în legenda binecunoscută, care spune că numai datorită acestei operaţii a apărut pe lume marele conducător de oşti – Iulius Cezar.

Există termeni care s-au format de la numele unor personalităţi-savanţi. Este cunoscut *tuberculul lui Assaky* sau *operaţia lui Assaky*. Doctorul Assaky (1855-1899), nepotul scriitorului Gh. Asachi, a fost primul profesor de chirurgie la facultatea de medicină din Bucureşti. E vorba despre o originală tehnică operatorie neurochirurgicală, prezentată în teza sa de doctorat susţinută la Paris (*De suture desnerfs a distance*).

O serie de termeni sunt împrumutaţi din alte limbi. Astfel, substantivul *stres, stresuri* provine din limba engleză. În biologie şi medicină *stres* indică o reacţie a organismului spre autoconservare – spre a fi, a exista, a fiinţa. În psihologie, în sociologie, în limba română *stres* are şi sensul de *stare de maladie*, stare bolnăvicioasă, tensiune nervoasă care are un efect distructiv asupra organismului

BDD-A20681 © 2001 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:35 UTC)

uman (situaţie de stres) şi este produs de mediul ambiant, de o anumită situaţie în care se află persoana dată.

Deşi succesele medicinei ştiinţifice sunt evidente, nu şi-a pierdut importanţa până astăzi nici medicina populară. Anume aici constatăm apariţia sinonimiei terminologice. Iată doar unele sinonime: *albeaţă* (popular), termenul ştiinţific fiind *leucom* (gr. *leukos "alb"*); *tusă măgărească*, în medicina ştiinţifică – *tuse convulsivă* sau *tuse spasmodică; brâncă, orbalţ – erizipel; gălbinare (gălbănări) – icter; leşin – lipotimie; treapăd – diaree*.

Sinonimia apare şi datorită originii radicalului etimologic grec sau latin: *nefritic – renal; gastric – stomacal; stomatolog – dentist; colpită – vaginită; spasm – convulsie; histerotonie – cezarotomie; mieloză – leucemie; epifiză – glandă pineală; medic de ochi – oculist, oftalmolog; medic de dinţi – dentist, stomatolog; medic de copii – pediatru* etc.

În terminologia farmaceutică sinonimia termenilor apare mai rar, deoarece preparatele farmaceutice solicită precizie maximă, căci cea mai mică greşeală în compoziţie sau în denumire poate avea consecinţe grave.

* * *

Pentru a stabili specificul terminologic trebuie să se ţină cont de următoarele principii: *actualitatea termenului, utilitatea* (sau *oportunitatea*) lui şi *analogia*.

Principiul actualităţii are în vedere productivitatea mijloacelor şi formaţiilor ce redau anumite sensuri noi sau tradiţionale şi participă la crearea termenilor respectivi. Aşa, de exemplu, în tehnică formantul *super – (supra)* este destul de productiv şi ia parte la alcătuirea unor serii de termeni: *supercentrifugă, supersonic, suprareacţie, suprapresiune, supraputere* etc. Tot astfel sunt şi formanţii *-scop, -scopie, -terapie* în terminologia medicală: *bronhoscop – bronhoscopie, gastroscop – gastroscopie, rinoscop – rinoscopie, laringoscop – laringoscopie, fizioterapie, ampeloterapie, radioterapie, aeroterapie, reflexoterapie, electroterapie* etc.

Conform *principiului utilităţii (oportunităţii)* la formarea termenilor se folosesc anumite mijloace sau modele optimale, care semantic sunt mai expresive şi mai economice. E vorba de abrevieri. Aparatul FFI (YVC) – aparat de frecvenţă foarte înaltă; GS – generator.

Denumirile fibrelor sintetice, de exemplu, se compun cu ajutorul formantului *-an: letilan, melan* etc.

Principiul analogiei este aplicat atunci când se face o distincţie netă între diferite funcţii ale limbii. În limbajul ştiinţific, *analogia, repetarea analogiei* joacă un rol extrem de important, deoarece se ştie că pe baza ei s-au format o serie de termeni de tipul: *laser, maser, autobuz, aerobuz, televizor,* dar şi *teplovizor* (pentru determinarea teplogramelor în diferite părţi ale corpului uman). Tot prin analogie s-au format şi termenii: *barometru, monometru, benzometru, lacometru, aerometru* ş.a. cu elementul *-metru*. O serie de termeni s-au format cu postpozitivul *-terapie: oxigenoterapie, logopedoterapie, hipoterapie, insulinoterapie* etc., despre care s-a vorbit mai sus. Aşadar, termenul trebuie să aibă un conţinut exact, concis, să nu depindă de context, să nu fie polisemantic, să nu aibă sinonime.

* * *

Un rol deosebit în utilizarea şi funcţionarea adecvată a terminologiei ştiinţifice medicale o au presa periodică, emisiunile radiofonice şi televizate. Unii termeni se întâmplă să fie folosiţi inadecvat: *boală-maladie-afecţiune; pacient-bolnav; medicament-remediu-leac (leacuri)-doftorii; medic-doctor-vrăciuitor* etc.

Cuvântul *boală*, care indică un proces patologic ce afectează întreg organismul uman, e utilizat mai mult în limbajul oral, curent, fiind vorba de orice alterare a stării de sănătate. În limbajul medical *boală* e un ansamblu de fenomene anormale, fizice sau psihice acompaniate de modificări patologice (funcţionale, biochimice, morfologice etc.).

Până astăzi nu există o distincţie semantică clară şi universal admisă între cuvântul *boală* şi sinonimele sale: *afecţiune, entitate morbidă, sindrom* şi *maladie.* Laureatul Premiului Nobel Gh. Palade susţine că *bolile sunt bazic rezultatul unor malfuncţii celulare cumulate.*

Maladie e un termen livresc venit din limba franceză şi indică un proces patologic care afectează organismul, dar se referă mai mult la boli concrete: *maladie albastră*, adică *cianoză* – o coloraţie al-

BDD-A20681 © 2001 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:35 UTC)

băstrie a pielii apărută datorită unei tulburări în circulaţia sângelui (*hematoză*) etc.

Afecţiune indică o stare patologică a unui organ sau a unui sistem concret de maladii (cardiovascular, a stomacului, a intestinelor etc.), dar în contextul "să prevenim afecţiunea e mai uşor decât să o tratăm" ("Mesagerul"), termenul *afecţiune* redă un proces patologic ce afectează întreg organismul şi, prin urmare, mai potrivit e termenul *boală* (să prevenim *boala*).

În cuplul de cuvinte *bolnav-pacient*, lexemul *bolnav* indică o persoană suferindă de o boală cronică, care e mereu la evidenţa medicului în spital, policlinică, iar cuvântul *pacient* e o persoană care este supusă unui examen medical şi ulterior unui tratament. În latină cuvântul *patientis* avea sensul "capabil să suporte ceva, rezistent, răbdător" ce corespunde întrucâtva sensului indicat. În propoziţia "*pacientul* a fost transferat în altă secţie" ("Vocea Poporului"), termenul *pacient* pare a fi utilizat neadecvat. Ar fi mai potrivit "*bolnavul*" a fost transferat.

Există anumite diferenţieri lexico-semantice şi la utilizarea termenilor: *medic, doctor, vrăciuitor (vraci), medicator, tămăduitor.*

Medic şi *doctor* sunt termeni ce indică o persoană cu studii superioare care profesează medicina. Cu toate acestea termenul *medic* include şi sensul de "studii superioare medicale de specialitate", adică e vorba de un medic-specialist: *infecţionist, oftalmolog, dermatolog, cardiolog, neuropatolog* etc.

Astfel lingviştii, savanţii-medici, ziarişti, scriitorii etc. sunt implicaţi în opera de perfecţionare a instrumentarului lingvistic de implementare, utilizare şi cultivare a terminologiei medicale literare.

LITERATURĂ

T. Ursu, **Aspecte din activitatea de lexicograf şi lexicolog a lui D. Cantemir**, Chişinău, 1968.

I. I. Crasnova, **Gh. Asachi – lexicograf**, Chişinău, 1969.

Limba română este patria mea. *Studii, Comentarii, Documente, Antologie de texte publicate în revista "Limba Română" (Chişinău), 1991-1996,* Chişinău, 1996.

Nicolae Corlăteanu, **Româna literară în Republica Moldova: istorie şi actualitate. Probleme lingvistice în terminologia medicală**. – Revistă de lingvistică şi ştiinţă literară, nr. 1-2, 1991.

Vasile Melnic, **Cu privire la terminologia medicală în limba română**. *Omagiu academicianului Nicolae Corlăteanu*, Chişinău, 1995.

Georghe Rusu, **Mic dicţionar medical**, vol.I-II, Iaşi, 1983.

Vasile Melnic, **Aspecte umaniste ale limbii latine**, Chişinău, Casa Limbii Române, 2000.

George Rusu, **Maladii şi sindroame cu nume proprii**, Iaşi, 1985.

Radu Iftimovici, **Istoria medicinei**, Bucureşti, 1994.

Revista "Limba Română" în cei 10 ani.

BDD-A20681 © 2001 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:35 UTC)